

החברותא

בס"ד ערש"ק פרי' שופטים ה' אלול תשע"ה

החברותא בטאען פנימי לחברים גליון מס 512

פצוצים יקרים

שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך (מ"ז, י"ח) שעריך מלשון שיעורים. בכל שיעורריך דלכא שאתה משער בלכך גדולתו של יוצר בראשית לייחדו, תתן לך שפטים בניקוד קמץ לקמץ הדעת שלא ישוטט להשיג יותר מהשגת שיעורין דלכא שלך, מה ידעת עני ואביון בהמות ממש היית עמך, לא גבה לבי ולא רמו עיני, כל עוד שהולך ומשוטט בגדולתו של יוצר בראשית יהיה נכנע ושפל כבהמה ממש, ולא ילך בגדולות ונפלאות ממנו והמשכיל יבין.

ושפטו את העם משפט צדק (מ"ז, י"ח) כשיהיה לך לומדי תורה לשמה הרי הם כאלו יונקים מסם החיים ובוה ושפטו את העם משפט צדק מתוקים. כי הלומד שלא לשמה יתכן שלמודו בסם המות ויתכן שיענות הלכה ויאמר על טמא טהור וד"ל.

לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל (י"ז, י"א) ימין הוא לשון חוץ שמאל הוא לשון חולשה. והיינו דקמזהיר לן רחמנא שלא נסור מהוראת התורה וחכמיה לא להיות מוסיף ומקפיד יתר על המדה ולא להיות חלש ביותר דהיינו שיעשה פשרות עם הוראות אלא ישמור על הממוצע ויוטב לו. (מתוך עקבי אהרן)

לבלתי רום לבבו מאחיו ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל (י"ז, כ) פירוש שלא יסיר מהתיבה 'מצוה' האותיות הימין והשמאל שבו שהמה אותיות מ"ה בחינת השפלות כמו ונחנו מה (שמות מו, ז) כי בהסיר האותיות 'מה' מה'מצוה' נשאר צו ואין צו אלא ע"ז כי כל המתנאה כאלו עובד ע"ז...

(אמרות משה להרה"ק מקאברין)

לבלתי רום לבבו מאחיו (י"ז, כ) בדרך צחות אפ"ל שאם תהיה הס"ת עמו כל ימי חייו לא יבא לידי נאווה כי בכל עת ואופני הכבוד שעושים לו יחשוב שהוא בעבור הס"ת שעמו וממילא לא ירום לבבו. (עקבי אהרן)

תמים תהיה עם ה' אלקיך (י"ח, י"ג) הקב"ה נקרא מלך שהשלים שלו, ובכח מלכותו משלים ומנהיג הכל כמ"ש וקונה הכל, וכל הדברים חסרים ואין יכולים לבוא אל השלימות רק בהתקרבותם אליו יתברך. מיוחדים בני ישראל שמסוגלים לקבל השלמות ולכן נקראים "השולמית". אך אומות העולם כשנחסר להם השלימות פונים אל המעוננים קוסמים מכשפים וכו' ועי"ז מוסיפין להתחסר. זה שבני ישראל זוכים מפני שנאמר אליהם "תמים" וכן התהלך לפני והיה תמים (בראשית י"א) בשבת ע"י שבני ישראל מבטלין כל המעשים לכבודו יתברך זוכין לנשמה יתירה והיא השלמות שמקבלין מאתו יתברך. ועל זה ניתקן אמירת שיר השירים בשבת.

(שפת אמת)

תמים תהיה עם ה' אלקיך (י"ח, י"ג) הסבא רבי איי"פ ז"ל היה רגיל לענות לכל המתעניינים בשלומי בזה"ל: סאיז גוט און סוועט זיין נאך בעסער, כלומר לקבל בתמימות מצבו בזהו ולאחל תוספת ברכה לעתיד. (עקבי אהרן)

תמים תהיה עם ה' אלקיך (י"ח, י"ג) רצה לומר כשאתה עם ה' יתברך נקרא דבר שלם, ובלא זה כביכול אינו נקרא שלם כמאמר (תנחומא כי תצא) אין השם שלם ואין הכסא שלם בלעדי כנסת ישראל, הכל תלוי באתערותא דלתתא וכשאנו מתעוררין לדבק בבוראנו יתברך מלמטה למעלה אנו מעוררים כביכול תשוקה בבוראנו להשפיע לנו כל טוב סלה, ומורידים השפעה מלמעלה למטה בשפע ברכה רחמים חיים ושלוש. (מתוך מאור עינים)

תמים תהיה עם ה' אלקיך (דברים י"ח, י"ג) רצה לומר כי מאן דנחית מדרגיה קריה ביה וימת וכו' וכשמתתקנים אז נעשו תמימים וכו' וזה תמים תהיה אימת? כשתהיה עם ה' אלקיך שמאז מה שהיו "תמים" נהפכו האותיות ונעשו "תמים" כי אמרת ה' צרופה נעשו הכל צרופים וכפי האדם כן מצטרפין האותיות. (מאור עינים ממשרנוביל)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

512

האשק שיחת הרא"ש זיע"א תשעה באב תשל"ה ה'כ"א ל'אס"ט "א.א.א.

I

וזהו בחינת "חוצפא כלפי שמיא". שאין הכוונה לריב ח"ו עם הקב"ה, רק הכוונה להתקוטט עם עצמו, ולכוף א"ע לביטול גמור עד שיכניס את הרבש"ע בעולם הזה. וכך יוכל להגיע אליו. נמצא שהעיניניים הללו שמענה את עצמו הם מביאים אותו למצוא את הרבש"ע ע"י הסיבות, ועל זה נאמר "טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיד".

וזהו היתה עבודתו של רבי עקיבא כל ימיו, שאמר "מתי יבוא פסוק זה לידי ואקיימנו", דהיינו מתי אגיע לסיבה הגדולה של "מסירות של ברזל" ואקיימנה, שאגיע באמצעותה לשלימות בחינת "מה". ואז "יצאה נשמתו באחד". ובאם לא, אי אפשר שיהיה קיום לעולם, כי הרבש"ע ישאר בתוהו ובוהו. שהרי תכלית הבריאה היא להודות ולהלל ולשבח את בוראינו, ואיך אפשר למצוא אתו ע"מ להודות לו ולשבחו? ע"י שאדם עושה צדקה וחסד או יושב ולומד ועושה מעשים טובים ויש לו הרגשה "אני למדתי" ו"אני התפללתי" והרבש"ע עזר לי הוא לא מוצא את הרבש"ע, למרות שיש הרבה שעושים כן. עיקר התכלית הוא שהאדם יגיע לבחינת "מה", וע"י הביטול שלו הוא חי בעולם כזה של "מלא כל הארץ כבודו", ובוהו הוא מכריח את הקדושה לרדת ולהתגלות בזה העולם. כך הוא מוצא את הרבש"ע. ואז נתהוו בחינה של "מלא כל הארץ כבודו", וכל העולמות יש להם חיות מהאדם הזה שהרבש"ע שלח לו את הסיבה שבאמצעותה הוא יהיה מפורסם על ידו.

וזהו התשובה שהשיב הקב"ה למלאכים, אם לא תתנו שיחתכו את רבי עקיבא לא יהיה קיום לעולם. אני נתתי לו את הכוחות כל ימיו להגיע לזה. בצמצום המח הוא הרגיש איך שחותכים בבשרו, והוא ביטל את עצמו בביטול של "מה". באופן אחר לא היה יכול לעבוד, רק בבחינה של מסדיקות של ברזל. והאמת שרבי עקיבא לא הרגיש כלל את המסדיקות של ברזל כי כל ימיו הוא חי עם מסדיקות של ברזל, רק הגוף שלו כאב את הכאב של המסדיקות של ברזל. והרבש"ע רצה להראות מי הוא רבי עקיבא, שהיה בשלימות בחינת "מה", ובשעה שהוא נחתך היה בבחינת "יצאה נשמתו באחד". את הבחינה הזו יכול להבין רק אדם שעובר את העולם הזה, ולכן המלאכים שאין להם בחירה שאלו "זו תורה וזו שכרה?", ועל זה ענה להם הקב"ה שללא היסורים הללו והבחינה הזו אין כל קיום לעולם, כי אז הרבש"ע נשאר טמיר ונעלם וכביכול נמצא ב"תוהו ובוהו", ובכדי שכל העולם יהיה בבחינת "מלא כל הארץ כבודו" מוכרח הדבר להיות באופן זה. אמנם האדם שעובד על עצמו כל ימיו, ובכל הרף עין הוא חי בפחד של הסכנה, אזי כאשר הוא מגיע לבחינת "מסדיקות של ברזל" שעניינה הוא "מבשרי אחזה אלוהה" אין לו כל יסורים. היות והגוף שלו אינו תופס מקום כלל, בבחינת "אינו גוף ואין לו דמיון כלל". הוא חי בבחינה כזו שהוא מרכבה לה', והוא מציאות שלימות הו"י בבחינת גוף, דהיינו מציאות הו"י בבחינת אנוש, "מה אנוש כי תזכרנו", שזהו התכלית של בריאת העולם.

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

512 ט

השפלות שלו ולהביאו לבחינת "אחורי" -
"וסכותי את כפי וראית את אחורי" - שזה
תכלית הבריאה. והיות שהקב"ה מחפש את
ה"אחורי" שזוהי הסיבה המביאה להתקשרות
זוה תכלית הבריאה, הוא שולח לו לאדם
סיבות, בכדי שיבין שאפילו אם החבר שלו
מכה אותו ומקלל אותו וכל מה שהוא רק
מסוגל לעשות לו, זה לא החבר, זה שליחות
מהרבש"ע לאדם ו"סיבה" של נסיון בכדי
שיראה את ה"אחורי", שיראה את היסוד שלו
מ"ה", ויכיר שלולי התקשרות הבורא אינו
יכול לחיות.

אבל לחיות עם הרבש"ע זה דבר קשה מאד.
בכל מחשבה ומחשבה צריך לחיות בפחד
מפני הסכנה שלא ישכח את הרבש"ע הנותן
לו כח לעשות חיל. אולם מכיון שהאדם הוא
רק אדם, ונשאר אדם הוא שוכח, למרות
הסכנה העצומה. אפילו דוד המלך שזכה
לבחינת מרכבה ועל ידו נהיה "מלא כל
הארץ כבודו" ו"ברוך כבוד ה' ממקומו",
אח"כ היה "בבוא אליו נתן הנביא כאשר
וגו'". מזה אנו רואים עד כמה האדם בסכנה.
לכן הרבש"ע שולח לו לאדם תמיד רמזים
שמהם יבחין שהרבש"ע קורא לו, ושולח לו
נסיונות ע"י עצמו או ע"י חברו, כי היות
ש"לא יראני האדם וחי אי אפשר שיקרא לו
כי אם ע"י סיבות אך בפועל כאשר מגיע
הנסיון האדם מתרגז עד מאד, ובחמתו הוא
רוצה לקחת נקם בחברו. היות ששוכח שהוא
אנוש", ושוכח שהוא מ"ה", ולא שם אל ליבו
שהרבש"ע קורא לו.

בשעה שנברא העולם אמרו המלאכים מ"ה
אנוש כי תזכרנו", אולם משה רבינו הפך את
הגוף לבחינת מ"ה", והיה מרכבה לרבש"ע
שבאמצעותו נתגלה בבחינת "גוף", ועליו
הקב"ה אומר "לא כן עבדי משה בכל ביתי
נאמן הוא".

התכלית שלנו הוא להגיע לחיות בבחינה זו.
תפקיד זה לא נועד רק עבור אנשים גדולים,
אולם כולם מתנערים ממנו כי נדמה להם
שאין אנו יכולים להשוות את עצמנו לדוד
המלך או לדמות עצמו לרבי עקיבא. לאמיתו
של דבר כל הגדולים הללו נולדו מאב ואם
בשר ודם, והיו מטיפה סרוחה ככל אחד
מאיתנו. ובפרט דוד המלך שמוצאו ממואב,
מלוט ושתי בנותיו, וכאשר נולד היו סבורים
אחיו שהוא זרע פסול וביישוהו וביווהו על
כך. ומזה אנו למדים עד כמה צריך האדם
לירד לטינופת הכי גדולה בכדי להגיע
לבחינה זו, ועד כמה צריך הוא להגיע
לבחינה של שפלות ואין, ואיך הוא צריך כל
הזמן לחיות ביסוד שלו. ובפרט בשעה שהוא
עושה פעולה הוא צריך לחיות ביסוד של מ"ה
אנוש כי תזכרנו", ולהיות בתכלית השפלות
כדוד המלך שיצא ממואב. זוהי התכלית.

כבר קרוב לאלפיים שנה שאנו בגלות, ואנו
עדיין יושבים על הארץ ובוכים על חורבן
בית ראשון ובית שני, מכיון שבגלל
המחשבות של האדם (שבעצם הוא מ"ה")
אין "שבת אחים גם יחד". נדמה לו שחבירו
פגע בו, והוא אינו יודע שאותה פגיעה שע"פ
מחשבתו הוא נפגע מן החבר זה רמז מן
השמים. הקב"ה רוצה להראות לו את

שליש ערים תבדיל לך וגו' (י"ט, ב') שורש שלשה ערי מקלט הם מחשבה דבור ומעשה שלפעמים ע"י קמנות יורדין שלשה אלו למקום הקמנות והדין, וכשהצדיק מקרב לגפשו את הגאולה או עולין אצלו שלשה אלו לתוספת אור וכו' וצריך האדם לקבל על עצמו גלות, להיות גולה עם השכינה ולהעלות חלקי המחשבות הדבורים והמעשים לשרשם כידוע לעובדי השם ודבקים בו באמת וכו' אשרנו מה טוב חלקנו.

כי תצא למלחמה על אויבך וראית סוס ורכב עם רב ממך, לא תירא מהם כי ה' אלקיך עמך המעלך מארץ מצרים (כ', א') ר"ל בשתצא להלחם עם היצר וראית סוס ורכב וכו' זהו ס"מ וכל כת דיליה, עם רב ממך. ממך ממש שנתרכו ח"ו ממעשיך, ושמא תתיאש ח"ו לומר באיזה אופן אוכל לשוב להשי"ת, על כך התורה הקדושה מזהרת לנו לא תירא מהם, כי ה' אלקיך עמך המעלך מארץ מצרים. אפילו כשהיית במצרים במ"ט שערי מומאה מכל מקום השי"ת הוציאך משם והביא אותך אליו להיות לו לעם סגולה. (אמרות משה להרה"ק מקאברין)

והיה בקרבכם אל המלחמה (כ', ב') אין והיה אלא לשון שמחה, השמחה בזה שלא תמתינו לתוכחה ויסורים בכדי לעמוד נגד היצר אלא בקרבכם - תתעוררו מעצמכם [בהתבוננות ובהתבודדות] להלחם ביצרכם - אל המלחמה.

כי תצא למלחמה וגו' ההולך עמכם וגו' להושיע אתכם (כ', ד'). הלשון הולך משמע שכל הסיבה של המלחמה הקב"ה סיבה לטובתנו כמש"כ להושיע אתכם שכל מלחמות ה' בעבור הישועה. וזה שאמר שמע ישראל וגו' (י', ד') ופרש"י אפילו אין בכם רק זכות קריאת-שמע פירוש זה שמאמינים באחד כלומר מאמין באמת שהכל הוא מאתו יתברך והוא מנהיג את כל הטבע עי"ז מועיל לנו הבטחון בה' שהכל לטובתנו ויושב לנו.

ונגשו הכהנים בני לוי כי הם בחר ה' אלקיך לשרתו ולברך בשם ה' וגו' (כ"א, ה') כלל גדול הוא כי ביד הצדיקים העובדים את ה' לברך לכל מי שירצו, וכן כתוב (אייב כב) ותגור אומר ויקם, וזהו ונגשו הכהנים הם העובדים את ה' בני לוי שמדבקים עצמם תמיד לה', כי הם בחר ה' אלקיך לשרתו ולברך בשם ה' היינו למי שמברכין - מתברכין בשם ה' כי השכינה מדברת מגרונם.

תבער הדם הנקי מקרבך (כ"א, ט') כלך לך מהמחשבה הפסולה שהנך כביכול נקי וצדיק - תבער הדם הנקי הזה מקרבך ואז יש סכוי כי בסופו תעשה הישר בעיני ה', וד"ל. (תורת שמעון להר"ש מירוסלב)

כי תצא למלחמה על אויבך וגו' (כ"א, י') יש לפרש בדרך רמז כי תצא למלחמה על אויבך היינו תיכף כשיהיה אתערותא דלתתא ותצא למלחמה נגד היצר הרע או בודאי ונתנו ה' אלקיך בידך כמאמרם (שיר-השירים רבה) פתחו לי כחודו של מחט ואני אפתח לכם וכו' אז נראית איך שהשכינה כשהיא יפת תואר נמצאת בשביה כביכול וחשקת בה לפדותה מן השביה ולקחת לך לאשה, והבן. (דגל מחנה אפרים)

ועשית מעקה לגנך ולא תשים דמים בביתך (כ"ב, ח') דהתורה הקדושה נקראת בשם גג, דהגג הוא המגין על הבית, והתורה מגינה ומצילה האדם, וצריך לזה שיהיה בהכנעה שלית יהא למודי להתפאר ולהתגאות בפני בני אדם. וזהו מעקה לשון עומק והשפלה דהיינו הכנעה תמים לגנך היא התורה, ולא תשים דמים בביתך פירוש כנ"ל שלא יהא כך שני מיני דמים וכוחות רק הכל כח אחד כולו לה'.

ועשית מעקה לגנך (כ"ב, ח')... אם נתעלית למעמד עליון לא תיתפס לגאווה. גג הוא רמז להתנשאות. ואם לא - משם תהיה לך נפילה. כי יפול הנופל ממנו. כמו שאמרו: לפני שבר גאון. (השלה"ק)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים

פ.ק.ס: 5325477 - 02 ☎ 5829688 - 02

ת.ד. 5080 ירושלים 91050

